

Utred i vilken utsträckning utrikesfödda kvinnor får ta del av stadens arbetsmarknads- och etableringsinsatser?

Motion av Rashid Mohammed (V)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Karin Ernlund anför följande.

Ärendet

Rashid Mohammed (V) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen beskrivs utrikesfödda kvinnor som en grupp som har särskilt svårt att ta sig in på den svenska arbetsmarknaden, framförallt de utrikesfödda kvinnor som även har en bristfällig utbildning. Motionen pekar på de svårigheter som målgruppen möter på arbetsmarknaden och visar på att integrationspolitiken saknar ett tydligt jämställdhetsperspektiv och att det enligt Riksrevisionen finns brister i individanpassningen som behöver stärkas. Kommunfullmäktige föreslås därför besluta att staden ska utreda i vilken utsträckning utrikesfödda kvinnor får ta del av stadens arbetsmarknads- och etableringsinsatser.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Älvsjö stadsdelsnämnd och Sveriges Kvinno-lobby.

Stadsledningskontoret menar att staden har en stor medvetenhet om förklaringsfaktorer till varför utrikes födda kvinnor är en av grupperna som har svårast att etablera sig på arbetsmarknaden och påpekar att Riksrevisionens granskning rör statens och inte stadens integrationsinsatser.

Arbetsmarknadsnämnden instämmer i den ojämna könsfördelningen i den statliga etableringens insatser och resultat. Arbetsmarknadsnämnden har tagit fram särskilda insatser och utbildningar riktade till de kvinnor i målgruppen som kommer till Jobbtorg för att de uppbär ekonomiskt bistånd. Därutöver pekar nämnden på det uppsökande arbete som sker i stadsdelarnas och nämndens regi.

Socialnämnden anser att det är viktigt att särskilt uppmärksamma utrikes födda kvinnors situation på arbetsmarknaden. Staden behöver säkerställa att stadens egna arbetsmarknads- och etableringsinsatser bidrar till att stärka utrikes födda kvinnors möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd håller med om att utrikesfödda kvinnor med kort utbildning tillhör de grupper som har svårast att etablera sig på arbetsmarknaden och pekar på sitt samarbete med Jobbtorg och stadsdelens arbete med arbetsträning och Stockholmsjobb.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd framhåller att arbetsmarknadsinsatser, särskilt för denna målgrupp, är ett statligt ansvar men pekar också på OSA-anställningar, Stockholmsjobb och stadsdelsmammor, som samtliga är insatser där stadsdelsnämnden prioriterar utrikes födda kvinnor. Nämnden framhåller behovet av fler korta yrkesutbildningar i bristyrken. Stadsdelsnämnden menar också att den har god kännedom kring hur utrikes födda kvinnor får ta del av arbetsmarknads- och etableringsinsatser.

Skärholmens stadsdelsnämnd bekräftar bilden att utrikesfödda kvinnor är underrepresenterade på arbetsmarknaden. Nämnden konstaterar att staten har de primära ansvaret för insatser, som kompletteras av arbetsmarknadsnämnden, för de som uppbär ekonomiskt bistånd och pekar bland annat på att utifrån ett barnperspektiv är det motiverat att hushåll där minderåriga barn ingår ska prioriteras för insatser när möjligheten till egenförsörjning finns.

Älvsjö stadsdelsnämnd konstaterar att utmaningarna kan se väldigt olika ut beroende på vilken målgrupp som åsyftas, beroende på födelseland, vistelsetid i Sverige, utbildningsbakgrund, med mera.

Sveriges Kvinnolobby påpekar vikten av utvärderingar av tillgången till insatser som leder till förslag så att fler blir ekonomisk självständiga och ifrågasätter om ökad individanpassning kommer gör att fler kvinnor deltar i insatser och kommer i sysselsättning. Istället förordas en stark styrning med öronmärkta platser för kvinnor, tydliga mål och standardiserade arbetssätt.

Mina synpunkter

Behovet av att möta nyanlända och utrikesfödda kvinnor som står utanför arbetsmarknaden, vissa efter lång tid i Sverige, med ändamålsenliga insatser är stort. Riksrevisionen har konstaterat i en uppmärksam granskning att Arbetsförmedlingen inte har lyckats möta sina målgrupper i detta avseende och detta avspeglas i bland annat en ojämlik fördelning av insatser mellan könen.

Stockholms stad har sedan lång tid arbetat hårt med att individanpassa de insatser som tas fram, så att de möter de personer som kommer till staden för stöttning och matchning på ett sätt som ger resultat. Det är dock viktigt att komma ihåg att staden inte möter alla de som Riksrevisionen och motionen beskriver utan de flesta av dem tillhör inte stadens målgrupp.

Det finns dock en stor grupp som de statliga insatserna genom Arbetsförmedlingen aldrig möter. Genom exempelvis stadens stadsdelsmammor nås många fler som står långt ifrån arbetsmarknaden och samhället i övrigt med målet att de ska skrivas in på Jobbtorg för att därifrån närma sig egen försörjning. Andelen kvinnor som är inskrivna ökar bland annat tack vare detta arbete. Av de som genomgått insatser och avslutas från Jobbtorg går ungefär lika stor andel av kvinnor som män vidare till arbete medan något fler kvinnor än män påbörjar studier.

Ett lyckat exempel på hur vi möter målgruppen är de målgruppsanpassade utbildningarna i samarbete med Restaurangakademin där praktiska läromoment, viss svenskundervisning som är relevant för arbetet och praktik kombinerats med individualiserat stöd för att ta sig från hemmet till arbetsplatsen. Ett annat är en ny modell för sfi på grundläggande nivå med jobbfokus, där olika typer av arbetsgivare involverats från allra första början för att öka motivationen till svenskastudier.

Gemensamt för lyckade exempel är att de tar avstamp i de behov som individerna – i dessa fall kvinnorna - har och vad som är den mest motiverande och korta vägen till jobb. Vi vill fortsätta arbeta på det sättet och hoppas att vi, exempelvis genom etableringscentrum, kan få med oss Arbetsförmedlingen i arbetet.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion om att utreda i vilken utsträckning utrikesfödda kvinnor får ta del av stadens arbetsmarknads- och etableringsinsatser

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Karin Wanngård, Jan Valeskog och Kadir Kasirga (alla S) och borgarrådet Clara Lindblom (V) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motionen bifalles
2. Därutöver anføres följande

Det är glädjande att läsa att flera av remissinstanserna är positiva och ser behovet av att utreda frågan om i vilken utsträckning som utrikesfödda kvinnor tar del av stadens arbetsmarknads- och etableringsinsatser. Flera forskningsanalyser visar att arbetslösheten bland utrikesfödda ökar och att många i gruppen står helt utanför arbetsmarknaden. Bland nyanlända kvinnor med låg utbildning, av de som kom 2008, hade bara en femtedel jobb sju år senare. Andelen nyanlända kvinnor som varken arbetar eller studerar fem år efter etableringsuppdraget är högre än för män. Skillnaderna mellan kvinnor och män har dessutom ökat något mellan 2005 och 2015.

Vi ser likt arbetsmarknadsförvaltningen att tillgången till stadens arbetsmarknadsinsatser skiljer sig åt mellan könen. Kvinnor kommer inte ut i sysselsättning i samma utsträckning som män och trots de senaste årens högkonjunktur är utrikesfödda kvinnor den enda gruppen där vi sett arbetslösheten öka.

Det är bra att staden erbjuder arbetsmarknadsinsatser till de som har behov av ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet liksom att förvaltningen skriver att en utredning kan göras för att kartlägga vilken tillgång till arbetsmarknadsinsatser inom staden som utrikesfödda kvinnor har. Med en utredning får vi en tydligare bild av stadens arbetsmarknadsinsatser för målgruppen, och kan lättare avgöra vilka ytterligare insatser som behöver göras.

Målet för stadens integrationsarbete ska vara lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla, oavsett etnisk och kulturell bakgrund. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter till arbete och ekonomisk självständighet. Motionen bör därför bifallas.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 11 november 2020

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Karin Ernlund

Mats Larsson

Reservation anfördes av Jan Valeskog, Karin Gustafsson och Catharina Piazzolla (alla S) och Rashid Mohammed (V) och Lisa Palm (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Rashid Mohammed (V) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen beskrivs utrikesfödda kvinnor som en grupp som har särskilt svårt att ta sig in på den svenska arbetsmarknaden, framförallt de utrikesfödda kvinnor som även har en bristfällig utbildning. Motionen pekar på de svårigheter som målgruppen möter på arbetsmarknaden och visar på att integrationspolitiken saknar ett tydligt jämställdhetsperspektiv och att det finns brister i individanpassningen som behöver stärkas. Kommunfullmäktige föreslås därför besluta att staden ska utreda i vilken utsträckning utrikesfödda kvinnor får ta del av stadens arbetsmarknads- och etableringsinsatser.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Älvsjö stadsdelsnämnd och Sveriges Kvinno-lobby.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 maj 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Staden bedriver sitt arbete rörande arbetsmarknadsområdet med utgångspunkt i kommunfullmäktiges mål 1.1 *I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskunskaper är kort*. I detta arbete är kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden sedan länge en prioriterad målgrupp.

Forskning och en stor mängd erfarenheter vittnar om att utrikes födda kvinnor är en av de grupper som har svårast att etablera sig på arbetsmarknaden. Ett antal förklaringsfaktorer som utgör hinder för denna målgrupp har identifierats. Bland dessa återfinns låg utbildningsnivå, bristande arbetslivserfarenhet, svårigheter att validera utbildning och erfarenhet, svaga sociala nätverk, diskriminering, ohälsa och tillgång till insatser. Staden har en stor medvetenhet kring dessa förklaringsfaktorer och hur de påverkar målgruppens möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

Stadsledningskontoret vill framhålla att den granskning gjord av Riksrevisionen som hänvisas till i motionen utifrån slutsatsen att integrationspolitiken saknar ett tydligt jämställdhetsperspektiv har i första hand undersökt de etableringsinsatser som Ar-

bets-förmedlingen ansvarar för och har inte analyserat kommunernas integrationsarbete. Forskningen visar på att de insatser som ges till utrikesfödda ofta varierar och slår olika mot exempelvis kvinnor och män. Dels förklaras skillnaderna med att regelverkens innehåll och utformning genomsyras av ett formellt likvärdighetsperspektiv.

Den målgrupp som beskrivs i motionen ska vara en prioriterad målgrupp för insatser från Arbetsförmedlingen som är ansvarig för etableringen av nyanlända. Staden för ständig dialog med Arbetsförmedlingen för att understryka vikten av att denna grupp prioriteras. Staden bedriver ändå ett omfattande arbete med målgruppen. Under 2019 nådde till exempel arbetsmarknadsnämndens arbete 767 kvinnor som identifierats som långt ifrån arbetsmarknaden och som inte omfattas av de uppsökande uppdragen inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och Ingång 20-29 år. Samtliga har erbjudits vägledning. 216 av dessa har vid ett senare tillfälle besökt jobbtorgen och fått stöd med exempelvis att skriva ansöknings-handlingar eller till insats inom Arbetsförmedlingen eller vuxen-utbildningen. Många har erbjudits samtal med studie- och yrkesvägledare, fått information om studiestartsstöd och fått hjälp att gå vidare med ansökan.

Då de flesta inom målgruppen saknar försörjningsstöd och av den anledningen inte är berättigade till längre insatser inom Jobbtorg Stockholm, består stödet oftast av vägledning. Behovet av vägledning är samtidigt stort då många saknar grundläggande information för att ta nästa steg mot arbete eller studier. Många kvinnor uppger att de fått bra hjälp och information som de inte hade kännedom om innan.

Staden deltar i projektet FAB (Fast Track Action Boost) som är finansierat av EU-kommissionens Easi-fond. Projektet syftar till utbyte av erfarenheter kring insatser för nyanlända flyktingar, med särskilt fokus på kvinnor. Insatsen *Stadsdelsmammor* är en del av FAB och innebär att kvinnor som är berättigade till lönesubventioner genom Arbetsförmedlingen anställs av Stockholms stad som Stadsdelsmammor. Anställningen inleds med en skraddarsydd utbildning som anordnas av staden tillsammans med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Stockholm

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 april 2020 följande.

Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Reservation anfördes av Salar Rashid (S), Rashid Mohammed (V) och Farida al-Abani (Fi), *bilaga 1*.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 8 april 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden är en sedan länge prioriterad målgrupp för arbetsmarknadsförvaltningen, då forskning och erfarenhet visat att framförallt utrikes födda kvinnor är en av de grupper som har svårast att etablera sig på arbetsmarknaden. Dessutom har utrikesfödda kvinnor oftare än utrikesfödda män hälsoproblem, låg utbildning och tar större ansvar för barn och familj. Det är därför särskilt viktigt att fokusera och prioritera på utrikesfödda kvinnors situation på arbetsmarknaden.

I forskningen och i stadens egen *Kommission för ett socialt hållbart Stockholm* identifierades ett antal förklaringsfaktorer som skapar hinder för deltagande på arbetsmarknaden för utrikesfödda. Bland dessa återfinns förklaringsfaktorer som låg utbildningsnivå, bristande arbetslivserfarenhet, svårigheter att validera utbildning och erfarenhet, svaga sociala nätverk, diskriminering, ohälsa och tillgången till insatser.

Arbetsmarknadsförvaltningen har en medvetenhet kring dessa förklaringsfaktorer och hur de påverkar målgruppernas möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

Jämställdhetsaspekter

Den granskning gjord av Riksrevisionen som hänvisas till i motionen utifrån slutsatsen att integrationspolitiken saknar ett tydligt jämställdhetsperspektiv har i första hand undersökt de etableringsinsatser som Arbetsförmedlingen ansvarar för och har inte analyserat kommunernas integrationsarbete.

Forskningen visar på att de insatser som ges till utrikesfödda ofta varierar och slår olika mot exempelvis kvinnor och män. Dels förklaras skillnaderna med att regelverkens innehåll och utformning genomsyras av ett formellt likvärdighetsperspektiv. Regelverken skulle behöva bli mer differentierade och individanpassade för att bidra till ökad jämställdhet.

Vilka insatser som ges åt kvinnor respektive män tenderar också att variera. Könsfördelningen bland deltagarna i subventionerade anställningar är ojämn och män får i större utsträckning anställningsstöd, medan kvinnor i högre grad anvisas till rehabilitering och arbetsförberedande utbildningar. Anledningen till skillnaderna står att finna i både individuella och strukturella förklaringar. Kvinnors möjligheter att delta i etable-

ringen påverkas bland annat av ohälsa, familjesituation samt utbildnings- och yrkesbakgrund, men också av vilka typer av insatser som erbjuds, myndighetens bemötande, föräldraförsäkringens utformning samt diskriminering bland arbetsgivare.

Staden och arbetsmarknadsförvaltningen har kunskap för att arbeta med målgruppen utrikesfödda kvinnor. Personalen har en medvetenhet kring jämställdhetsfrågor, alla enheter inom Jobbtorg Stockholm har fått utbildning i normkritiskt förhållnings-sätt och MR-coacher finns på enheterna inom Jobbtorg Stockholm.

Det finns dock skillnader mellan könen även inom stadens arbetsmarknadsinsatser, då kvinnor inte kommer ut i sysselsättning i samma utsträckning som män. Någon omfattande analys av orsakerna kring skillnaderna har dock inte gjorts.

Arbetsmarknadsförvaltningens insatser för målgruppen

Som tidigare nämnts är kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden en prioriterad målgrupp för arbetsmarknadsförvaltningen. Under 2019 nådde arbetsmarknadsförvaltningen exempelvis 767 kvinnor som identifierats som långt ifrån arbetsmarknaden och som inte omfattas av de uppsökande uppdragen inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och Ingång 20-29 år. Samtliga har erbjudits vägledning. 216 av dessa har vid ett senare tillfälle besökt jobbtorgen och fått stöd med exempelvis att skriva ansökningshandlingar eller till insats inom Arbetsförmedlingen eller vuxenutbildningen. Många har erbjudits samtal med studie- och yrkesvägledare, fått information om studiestartsstöd och fått hjälp att gå vidare med ansökan.

Under 2019 har arbetsmarknadsförvaltningen i samarbete med Restaurangakademien i Stockholm tagit fram en utbildningsmodul i syfte att erbjuda kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden kompetensutveckling inom restaurangbranschen. 18 kvinnor har diplomerats till kockassistenter.

Då de flesta inom målgruppen saknar försörjningsstöd och av den anledningen inte är berättigade till längre insatser inom Jobbtorg Stockholm, består stödet oftast av endast vägledning. Behovet av vägledning är samtidigt stort eftersom många saknar grundläggande information för att ta nästa steg mot arbete eller studier. Många kvinnor uppger att de fått bra hjälp och information som de inte hade kännedom om innan.

Staden deltar i projektet FAB (Fast Track Action Boost) som är finansierat av EU-kommissionens Easi-fond. Projektet löper fram till 31 januari 2021. Projektets syfte är att byta erfarenheter kring insatser för nyanlända flyktingar, men särskilt fokus kvinnor. Insatsen *Stadsdelsmammor* är en del av FAB och innebär att kvinnor som är berättigade till lönesubventioner genom Arbetsförmedlingen anställs av Stockholms stad som Stadsdelsmammor. Stadsdelsmammorna anställs inledande på ett år, med eventuell möjlighet för ett andra år. Anställningen inleds med en skraddarsydd utbildning som anordnas av staden, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan samt Stockholms läns landsting gemensamt. Utbildningen samordnas av arbetsmarknadsförvaltningen.

Uppdraget för ”mammorna” är att bedriva uppsökande arbete bland kvinnor med hemmavarande barn och som är arbetslösa. Syfte är att kunna guida personer att ta rätt kontakt i samhällssystemet, att få ett ökat förtroende för myndigheter och att motiveras till att ta nästa steg i riktning mot arbetsmarknaden, samt att bidra till att öka kunskaper om utbildningssystemet, och om hälsa, kost och motion. Ytterligare ett viktigt

syfte är att genom information bidra till att flera barn inom socioekonomiskt utsatta områden börjar på förskola. Under 2019 har totalt 17 Stadsdelsmammor varit anställda. Anställning har skett löpande, liksom att några har avslutat sin anställning under året. Från augusti fram till december 2019 träffade stadsdelsmammorna 1 660 personer varav de flesta var kvinnor.

Förslag om att utreda i vilken utsträckning utrikesfödda kvinnor får ta del av stadens arbetsmarknads- och etableringsinsatser

Utrikesfödda kvinnor och kvinnor inom etableringen är inte en självklar målgrupp för stadens arbetsmarknadsinsatser då staden i huvudsak riktar sig till personer som har försörjningsstöd. Huvuddelen av den målgrupp som beskrivs i motionen får sina insatser från Arbetsförmedlingen som är ansvarig för etableringen av nyanlända. Staden har inte någon större möjlighet att påverka vilka lösningar Arbetsförmedlingen har eller utvecklar för att förbättra stödet till målgruppen i sin helhet.

En utredning av utrikesföddas tillgång till de arbetsmarknadsinsatser som erbjuds inom staden kan förstås göras men med en medvetenhet om att stadens insatser träffar en förhållandevis liten del av den målgrupp som motionären beskriver och avser. Staden har inget uppdrag eller lagstöd för att erbjuda arbetsmarknadsinsatser för alla utrikesfödda kvinnor med kort utbildning då detta är ett tydligt statligt uppdrag till arbetsförmedlingen.

Med det sagt så bedriver arbetsmarknadsnämnden ett omfattande arbete för målgruppen i enlighet med beskrivningen ovan men det är en ganska liten del av den totala målgruppen utrikesfödda kvinnor. Om staden ändå önskar en tydligare bild av stadens arbetsmarknadsinsatser för målgruppen kan en utredning självklart genomföras.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 april 2020 följande.

Att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen på motion från (V) om arbets- och etableringsinsatser för utrikes födda kvinnor.

Reservation anfördes av Alexandra Mattsson Åkerström (V), Lotten Hammar (S) och Anna Rantala Bonnier (Fi), *bilaga 1*.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 12 mars 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetsförmedlingens rapport gällande utrikes födda kvinnors situation på arbetsmarknaden slår fast att utrikes födda kvinnor, och framför allt kvinnor med kort utbildning, i många fall har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Forskning visar att etable-

ringen på arbetsmarknaden tar längre tid för utrikes födda kvinnor än för utrikes födda män samt att utrikes födda kvinnor oftare än utrikes födda män har hälsoproblem, låg utbildning och tar större ansvar för barn och familj.

Förvaltningen anser mot bakgrund av ovanstående, och i likhet med motionären, att det är viktigt att särskilt uppmärksamma utrikes födda kvinnors situation på arbetsmarknaden. Staden behöver säkerställa att stadens egna arbetsmarknads- och etableringsinsatser bidrar till att stärka utrikes födda kvinnors möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

Arbetsmarknadsnämnden har det huvudsakliga ansvaret för kommunala arbetsmarknads- och etableringsinsatser i staden och har bland annat uppdraget att utveckla insatser särskilt för utrikes födda kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden. Således anser förvaltningen att arbetsmarknadsnämndens ställningstagande, vad gäller behovet av att ytterligare utreda i vilken utsträckning utrikes födda kvinnor får ta del av stadens arbetsmarknads- och etableringsinsatser, är viktigt att ta hänsyn till.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2020 följande.

Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen.

Reservation anfördes av Elvir Kazinic m.fl. (S), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Veronica Stiernborg m.fl. (V), *bilaga 1*.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 17 mars 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen håller med om att utrikesfödda kvinnor med kort utbildning tillhör de grupper som har svårast att etablera sig på arbetsmarknaden.

Stadens arbetsmarknadsinsatser riktar sig till personer som har försörjningsstöd och därmed inte till de utrikesfödda kvinnor som inte har försörjningsstöd. Huvuddelen av målgruppen får sina insatser från Arbetsförmedlingen som också är ansvarig för etableringen av nyanlända. Staden har inte någon större möjlighet att påverka vilka lösningar Arbetsförmedlingen har eller utvecklar för att förbättra stödet till målgruppen i sin helhet.

Förvaltningen remitterar utrikesfödda kortutbildade kvinnor med försörjningsstöd till stadens arbetsmarknadsinsatser som i detta fall är Jobbtorg Stockholm. Verksamheten erbjuder individuellt anpassat stöd för att stötta den enskilde till långsiktig egen försörjning. I vissa fall remitteras personer till förvaltningens egen arbetsträning. Insatserna ska leda till att deltagarna blir förberedda inför jobbtorgens verksamhet.

En majoritet av de kvinnor som är aktuella för försörjningsstöd är utrikesfödda och de remitteras både till Jobbtorg och förvaltningens arbetsträning.

För att erbjuda ytterligare stöd till målgruppen samverkar förvaltningen med olika aktörer samt erbjuder Stockholmsjobb. Vid tillsättning av platserna prioriteras ensamstående kvinnor.

Om staden önskar en tydligare bild av resultaten av arbetsmarknadsinsatserna instämmer förvaltningen i att en fördjupad utredning behöver genomföras

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2020 följande.

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Anna Laine (V), Salar Rashid (S) och Sissela Nordling Blanco (Fi), *bilaga 1*.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 16 mars 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens uppfattning är att för att en nyanländ person aktivt ska delta i sin etablering eller andra arbetsmarknadsförberedande insatser krävs det att dennes livssituation är ordnad i övrigt. Till exempel gällande boendesituation och ekonomi. Alla nyanlända i stadsdelsnämndsområdet har rätt att få information och vägledning genom samhällsvägledarna på Medborgarkontoret. Samhällsvägledarna har möjlighet att besvara frågor som rör bostadssökande, arbete, utbildning, m.m. De kan även hjälpa den nyanlände med anmälan till stadens kurs i samhällsorientering.

Förvaltningen har kontakt med framförallt personer av utländsk härkomst. Det avser både utrikesfödda och inrikesfödda med utrikesfödda föräldrar. Levnadsvillkoren kan se olika ut beroende på ifall en enskild har svensk eller utländsk härkomst. Det har betydelse utifrån flera socioekonomiska aspekter, bland annat i möjligheten att tillgodogöra sig utbildning, skaffa arbete och bostad.

Vissa familjer som kommer till Sverige utifrån anknytning och är bostadslösa kan komma i kontakt med enheten för ekonomiskt bistånd för att ansöka om logi. Att nyanlända kvinnor i mindre utsträckning tillgodogör sig etableringsinsatser kan bero på traditionella mönster där kvinnor förväntas ta större ansvar för barn och hushåll. Detta försenar i sin tur kvinnors inträde på arbetsmarknaden. När nyanlända kommer från länder eller regioner som befunnit sig i konflikt under flera års tid kan detta ha påverkat möjligheten till en påbörjad eller avslutad skolgång. Detta blir ytterligare en faktor som inverkar i en persons möjligheter till anställning på den reguljära arbetsmarknaden.

En nyanländ som deltar i etableringen och ansöker om kompletterande ekonomiskt bistånd kan, med Arbetsförmedlingens godkännande, få stödinsatser från Jobbtorget. Nyanlända i etablering prioriteras till extratjänster, dock inte specifikt kvinnor. Däremot är det socialtjänsten som anmäler ärenden till Jobbtorget som kan vara aktuella för extratjänster. Utifrån ett barnperspektiv är det motiverat att hushåll där minderåriga barn ingår ska prioriteras när möjligheten till egenförsörjning finns.

Kvinnor som haft ekonomiskt bistånd under en längre period prioriteras till Stockholmsjobb. Detta för att arbeta mot det nationella jämställdhetspolitiska delmålet att kvinnor och män ska ha samma möjligheter till arbete och ekonomisk självständighet. En jämställdhetsutmaning är att motivera kvinnor som har varit sjukskrivna under lång tid att påbörja aktivering som på sikt ska leda till självförsörjning. De vanligaste forumen för att skapa förutsättningarna för aktiveringen sker genom Finsam eller SIP-möten.

Förvaltningen instämmer med motionens problembeskrivning att det är viktigt att säkerställa att utrikesfödda kvinnor får relevanta arbetsmarknads- och etableringsinsatser för att öka deras möjligheter till etablering på arbetsmarknaden. Forskning och analyser från olika myndigheter såsom Arbetsförmedlingen visar att kvinnors etablering går långsammare än vad det gör för män.

Förvaltningens uppfattning är att arbetsmarknadsnämnden har det primära ansvaret för arbetsmarknadsinsatser i huvudsak för personer som uppbär ekonomiskt bistånd. Det innebär att arbetsmarknadsnämndens insatser riktas till en förhållandevis liten del av målgruppen som motionen avser – utrikesfödda kvinnor som uppbär ekonomiskt bistånd. Arbetsmarknadsnämnden bedriver ett uppsökande arbete riktat till målgruppen och erbjuder studie- och yrkesvägledning.

Kvinnor som inte uppbär ekonomiskt bistånd hänvisas till Arbetsförmedlingen för arbetsmarknadsinsatser. Förvaltningens syn är att kommunen inte har något uppdrag att erbjuda arbetsmarknadsinsatser för alla utrikesfödda kvinnor med kort utbildning då detta är ett statligt uppdrag till Arbetsförmedlingen. Kommunen har därmed inte någon större möjlighet att påverka vilka lösningar Arbetsförmedlingen har eller utvecklar för att förbättra stödet till målgruppen i sin helhet.

Förvaltningen bedömer därmed att en utredning kan göras gällande arbetsmarknadsinsatser för utrikesfödda kvinnor som uppbär ekonomiskt bistånd. Förvaltningen bedömer samtidigt att det är lämpligt att avvakta med arbetsmarknadsnämndens ställningstagande gällande möjligheten att utreda frågan

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2020 följande.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som sitt yttrande.

Reservation anfördes av Rashid Mohammed (V) och Anna Jonazon (S), *bilaga I*.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 mars 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetsmarknadsinsatser är i första hand statliga åtgärder, för att öka sysselsättning och minska arbetslöshet. Staden har även egna beslutade arbetsmarknadsåtgärder. Jobbtorg Stockholm är stadens gemensamma ingång till de olika arbetsmarknadsinsatser som staden erbjuder.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd verkar för att utrikes födda kvinnor som står långt från arbetsmarknaden ska ha tillgång både till de statliga insatserna och insatserna inom staden.

När det gäller de statliga arbetsmarknadsåtgärderna har Spånga-Tensta stadsdelsnämnd ett nära samarbete med Arbetsförmedlingen. Arbetsförmedlingen arbetar bland annat med projektet Jämställd etablering. Målsättningen med projektet är att höja utrikes födda kvinnors sysselsättningsgrad genom att matcha och att tillhandahålla individuellt stöd från Arbetsförmedlingen.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd använder sig av stadens arbetsmarknadsinsatser och tillhandahåller även insatserna Stockholmsjobb och Offentligt skyddat arbete (OSA).

Stockholmsjobb är en arbetsmarknadsinsats som inkluderar en kommunal visstidsanställning i någon av stadens verksamheter. Anställningarna ska vara möjliga att kombinera med utbildning. Målgruppen för Stockholmsjobb är personer som står långt ifrån arbetsmarknaden samt unga personer, 16-29 år, som har behov av särskilda stödinsatser för att komma in i arbete eller studier. Årligen får 35 personer från Spånga-Tensta anställning via Stockholmsjobb.

Via Stockholmsjobb är det också möjligt att anställa så kallade stadsdelsmammor. Det innebär att stadsdelsförvaltningarna anställer nyanlända kvinnor för att arbeta uppsökande mot främst långtidsarbetslösa kvinnor inom det egna bostadsområdet. Syfte är att stadsdelsmammorna ska kunna guida de nyanlända kvinnorna att ta rätt kontakt i samhällssystemet, att få ett ökat förtroende för myndigheter och att motiveras till att ta nästa steg i riktning mot arbetsmarknaden. Stadsdelsmammornas anställning inleds

med en utbildning där de får lära sig att förmedla grundläggande kunskap om socialförsäkringssystemet, utbildningssystemet, arbetsmarknad, socialtjänsten, jämställdhet, våld i nära relationer, heder, miljö och vården.

Stadsdelsförvaltningen erbjuder också OSA-anställningar. Det innebär en tidsbegränsad anställning hos en offentlig arbetsgivare som är anpassat efter personens förutsättningar. OSA-anställningar är riktade mot personer som har kognitiv funktionsnedsättning eller nedsatt arbetsförmåga på grund av missbruks- eller beroendeproblem, eller inte jobbat tidigare/varit borta från arbetslivet under lång tid på grund av svår psykisk sjukdom. Förvaltningen beviljar ca. 20-25 OSA-anställningar per år.

För samtliga av dessa arbetsmarknadsinsatser är utrikes födda kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden en prioriterad målgrupp.

Förvaltningen anser, som motionären, att målgruppen utrikes födda kvinnor med kort utbildning är en grupp som har särskilt svårt att ta sig in på arbetsmarknaden. Förvaltningen har identifierat att en särskilt utsatt målgrupp är personer som har haft försörjningsstöd i över 40 månader. I den målgruppen är en stor andel utrikes födda kvinnor med barn. Förvaltningen anser att en annan särskilt utsatt målgrupp är personer med psykisk ohälsa som är lågutbildade med lång arbetslöshet.

Mot bakgrund av att förvaltningen redan i dagsläget har god kännedom kring hur utrikes födda kvinnor i stadsdelen får ta del av stadens arbetsmarknads- och etableringsinsatser gör förvaltningen bedömningen att det är tveksamt om ytterligare kartläggning behövs. Däremot vill förvaltningen understryka behovet av att fortsätta utforma insatser riktade mot målgruppen utrikes födda kvinnor med kort utbildning, särskilt i form av korta yrkesutbildningar i bristyrken. Jobbtorg Stockholm har tidigare haft särskilda satsningar på kortare utbildningar och förvaltningen har goda erfarenheter från dessa

Älvsjö stadsdelsnämnd

Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2020 följande.

Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 31 mars 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Motionen avser arbetsmarknads- och etableringsinsatser. Det är Arbetsförmedlingen som ansvarar för etablering av nyanlända och det är även Arbetsförmedlingen som är ansvarig myndighet för arbetsmarknadspolitik. Stockholms stad ansvarar för invånare som uppbär ekonomiskt bistånd och där olika former av arbetsmarknadsinsatser kan vara en del av en planering för att bli självförsörjande. Stadsdelsförvaltningarna ansvarar för handläggningen av ekonomiskt bistånd. I Älvsjö stadsdelsförvaltning

finns även en arbetskonsulent anställd, som främst har i uppdrag att ordna olika subventionerade anställningar till brukarna och att hantera feriejobb till ungdomar. Arbetsmarknadsförvaltningen har i uppdrag att tillhandahålla arbetsmarknadsinsatser och det är till denna förvaltning som de olika Jobbtorgen tillhör.

I budget 2020 framgår det att arbetet för ökad jämställdhet är fortsatt prioriterat och att nämnder och bolagsstyrelser ska integrera ett jämställdhetsperspektiv; vid beslutsfattande, planering och utförande av verksamheten. Förvaltningen delar motionärens uppfattning att det är viktigt att arbeta för de jämställdhetspolitiska delmålen, där ett av delmålen är att kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor till arbete och ekonomisk självständighet. Förvaltningen och staden ska även arbeta efter programmet för ett jämställt Stockholm 2018- 2022. Programmet syftar till att utveckla kvaliteten i stadens verksamheter så att makt, möjligheter och resurser fördelas lika oberoende av kön.

Förvaltningen har även i uppdrag att arbeta för att öka möjligheten till jobb och självförsörjning för nyanlända, som är en av förvaltningens prioriterade grupper. För att uppnå detta är samverkan viktig, däribland med arbetsmarknadsförvaltningens Jobbtorg men även med flera andra aktörer så som Försäkringskassan, region Stockholm, det lokala näringslivet och föreningslivet. Förvaltningen har under år 2020 flera aktiviteter planerade för att stärka arbetet för nyanlända kvinnor och män att komma in i samhället, som bland annat avser arbetsmarknadsinsatser. Förvaltningen arbetar för att alla brukare får en individuell planering, oavsett kön eller bakgrund.

Förvaltningen delar uppfattningen att utrikesfödda kvinnor, i synnerhet nyanlända och kvinnor med kort utbildning, kan vara en grupp som har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Om en utvärdering enligt förslaget i motionen ska göras, bör dock målgruppen först tydligt definieras. Vilka utrikesfödda kvinnor är det motionären ser som målgrupp; är det samtliga utrikesfödda kvinnor, oavsett födelseland, är det specifikt kvinnor med kort utbildningsbakgrund eller enbart nyanlända kvinnor? Utmaningarna kan se väldigt olika ut beroende på vilka målgrupp som motionen syftar på. Förvaltningen bedömer att en utredning skulle kunna göras av arbetsmarknadsinsatser för utrikesfödda kvinnor som uppstår ekonomiskt bistånd, men anser att det är lämpligt att avvakta arbetsmarknadsnämndens ställningstagande och bedömning av motionen

Sveriges Kvinnolobby

Sveriges Kvinnolobbys yttrande daterat den 18 maj 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Alla medborgare som står långt från arbetslivet har rätt till likvärdigt stöd från kommunen. Det jämställdhetspolitiska delmålet om att kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet gäller hela befolkningen. Men när Sveriges Kvinnolobby granskade Arbetsförmedlingens etableringsprogram fann vi att nyanlända kvinnor fick ta del av färre, senare och sämre insatser än nyanlända män.

Det finns starka skäl att misstänka att den skeva fördelning av arbetsmarknadsåtgärder som vi såg på nationell nivå och som finns på många andra håll i landet också existerar inom Stockholms stad. För att ta reda på detta krävs en sammanställning av information och en analys av deltagandet i och resultatet av olika åtgärder. En kommande utredning bör beakta:

- Deltagandet i och resultatet av olika insatser uppdelat på kön, födelseland och/eller utländsk/svensk bakgrund.
- Kostnader per insats och individ liksom aggregerade insatser och kostnader på gruppnivå.
- Hinder för att delta i insatser uppdelat på kön, födelseland och/eller utländsk/svensk bakgrund.
- Kopplingen mellan nyttjande av barnomsorg och uteblivet deltagande i insatser

Utrikes födda kvinnors svaga anknytning till arbetsmarknaden och den skeva fördelningen av etablerings- och arbetsmarknadsåtgärder har belagts ett flertal tillfällen. Istället för ytterligare kartläggningar är tiden kommen för lösningar. Vi hoppas att en kommande utredning kan föreslå eller på andra sätt leda fram till åtgärder som hjälper fler utrikes födda kvinnor att ta sig till egen försörjning. Nedan listar vi några av våra förslag för bättre och mer jämställda arbetsmarknadsåtgärder för utrikes födda:

- **En tydligare styrning mot jämställdhet.** Öronmärk hälften av platserna i subventionerade anställningar, extratjänster, praktikplatser och andra arbetsmarknadsåtgärder för kvinnor. Skapa tydliga mål och rutiner för kommunens handläggare och följ upp utfallet regelbundet.
- **Fler vägar in i kvinnodominerade yrken.** Kortutbildade kvinnor som kommer till Sverige vill ofta arbeta inom vård och omsorg där det finns ett stort behov av arbetskraft. Det enda som saknas är insatser som ser till att de hittar och kan ta dessa jobb. Säkerställ att relevant vuxenutbildning erbjuds parallellt med SFI eller annat språkstöd.
- **Erbjud och uppmuntra inskrivning i förskolan.** Säkerställ tillgänglig barnomsorg alla tider på dygnet och tillfällig barnpassning i anslutning till insatser på anläggningsboenden, kommuner och myndigheter. Informera om och uppmuntra inskrivning i förskolan i bostadsområden med hög arbetslöshet.
- **Särskilt traumastöd för kvinnor som flytt till Sverige.** Ohälsa kan vara ett hinder för deltagande i insatser och etablering. Se till att utrikes födda kvinnor får ta del av vård och hälsofrämjande insatser, inklusive anpassad traumabehandling för kvinnor som utsatts för mäns våld i eller på väg till Sverige. Traumabehandlingen bör utformas med hänsyn till det stigma som kan följa av sexuella övergrepp.
- **Utbildning i jämställdhet och hedersrelaterat våld och förtryck.** Se till att alla handläggare som möter utrikes födda kvinnor har utbildats i jämställdhet och är tränade i att upptäcka och agera mot hedersrelaterade normer och begränsningar.
- **Stärk stödet till utrikes födda kvinnors organisering.** Kvinnoorganisationer och andra föreningar kan spela en viktig roll i att minska avståndet till arbetslivet och det övriga samhället, men måste i så fall få tillräckliga och långsiktiga bidrag.

• **Långsiktiga insatser som är utformade för att möta problemen.** Ta fram och avsätt pengar för program som är anpassade efter de behov som olika grupper av kvinnor och män har. Med fördel kan modell för detta hämtas från Sveriges kommuner och regioners (SKR:s) SMART-studier.

Motionen nämner att ökad individanpassning skulle hjälpa utrikes födda kvinnors etablering. Sveriges Kvinnolobby ifrågasätter denna slutsats, i synnerhet när individanpassningen görs genom automatiserade bedömningsstöd. De automatiserade bedömningsstöd som finns kan inte leverera ett bra och jämställt stöd eftersom den indata som skulle kärvas för detta inte finns att tillgå.

Svensk arbetsmarknad, svenska kvinnors höga arbetskraftsdeltagande liksom svenska mäns ännu högre arbetskraftsdeltagande bygger inte på individanpassade insatser utan strukturella sådana. Det är också framförallt strukturella hinder som gör att utrikes födda kvinnor i mindre utsträckning deltar i arbetsmarknadsåtgärder och därefter kommer i arbete eller annan sysselsättning. En vanlig orsak till att kvinnor inte deltar i insatser är att de tar hand om barn som ofta är så stora att de kan och bör vara i förskola. Det bästa sättet att hjälpa dessa kvinnor är ett standardiserat arbetssätt som uppmuntrar en jämställd fördelning av obetalt hem- och omsorgsarbete genom att erbjuda insatser i samma omfattning till både kvinnor och män. Standardiserade rutiner kan också säkerställa att kommunens handläggare bemöter kvinnor och män på samma sätt, vilket minskar risken för diskriminering

Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsnämnden

Reservation anfördes av Salar Rashid (S), Rashid Mohammed (V) och Farida al-Abani (Fi) enligt följande.

1. Tillstyrka motionen om att utreda i vilken utsträckning utrikesfödda kvinnor får ta del av stadens arbetsmarknads och etableringsinsatser av Rashid Mohammed (V)
2. Därutöver utöver anföra

Det är glädjande att läsa att flera av remissinstanserna är positiva och ser behovet av att utreda fråga om i vilken utsträckning som utrikesfödda kvinnor tar del av stadens arbetsmarknads- och etableringsinsatser. Flera forskningsanalyser visar att arbetslösheten bland utrikesfödda ökar och många i gruppen står helt utanför arbetsmarknaden. Bland nyanlända kvinnor med låg utbildning – av de som kom 2008 hade bara en femtedel jobb sju år senare. Andelen nyanlända kvinnor som varken arbetar eller studerar fem år efter etableringsuppdraget är högre än för män. Skillnaderna mellan kvinnor och män har dessutom ökat något mellan 2005 - 2015.

Vi ser likt förvaltningen att tillgången till stadens arbetsmarknadsinsatser skiljer sig åt mellan könen. Kvinnor kommer inte ut i sysselsättning i samma utsträckning som män. Trots de senaste årens högkonjunktur är utrikesfödda kvinnor den enda gruppen som sett arbetslösheten öka.

Det är bra att staden erbjuder arbetsmarknadsinsatser till de som har behov av ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet. Det är bra att förvaltningen skriver att en utredning kan göras för att kartlägga vilken tillgång till arbetsmarknadsinsatser inom staden som utrikesfödda kvinnor har. Med en utredning får vi en tydligare bild av stadens arbetsmarknadsinsatser för målgruppen.

Målet för stadens integrationsarbete ska vara lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla, oavsett etnisk och kulturell bakgrund. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter till arbete och ekonomisk självständighet.

Socialnämnden

Reservation anfördes av Alexandra Mattsson Åkerström (V), Lotten Hammar (S) och Anna Rantala Bonnier (Fi) enligt följande.

1. Tillstyrka motionen
2. Därutöver anföra följande

Under de senaste åren har antalet arbetslösa utrikesfödda kvinnor ökat och bland annat riksrevisionen har påtalat brister på jämställdhetsperspektiv i integrationspolitiken. Det är av yttersta vikt att integrationen utformas även efter kvinnors behov av stöd för att integreras och arbete är en viktig del. Idag är det ingen storsatsning vi ser på det här området i staden och vi menar att staden bör utreda huruvida insatser som ges nyttjas lika mycket av kvinnor som av män på arbetsmarknadsområdet.

Det är positivt att även förvaltningen intygar vikten av att fler utrikesfödda kvinnor får ta del av stadens insatser på arbetsmarknadsområdet - här kan förvaltningens arbete på INTRO Stockholm lyftas fram. INTRO Stockholm erbjuder alla nyanlända samhällsvägledning där även jämställdhetsperspektivet har beaktats i utformning och utförande. Föräldrar ges möjlighet till barnpassning för att delta i gruppinformation och kvinnor tillfrågas före männen om att delta, innehållet i gruppinformation utgår också från ett tydligt jämställdhetsperspektiv.

Detta arbetssätt borde präglade även arbetsmarknads och etableringsinsatserna såsom möjlighet till deltagande i SFI och andra utbildningsinsatser. Uppsökande arbete riktat mot utrikesfödda kvinnor borde öka för att få in fler i etableringsinsatser. Mot bakgrund av detta yrkar vi att motionen ska bifallas i syfte att förbättra stadens arbete riktat mot denna målgrupp.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Elvir Kazinic m.fl. (S) enligt följande.

1. Att tillstyrks motionen
2. Att därutöver anföras följande

Som framgår av tjänsteutlåtandet är utrikesfödda kvinnor med bristfällig utbildning en grupp som har svårt att ta sig in på den svenska arbetsmarknaden. Vi socialdemokrater anser därför att motionen ska tillstyrkas så att kommunfullmäktige beslutar att genomföra en fördjupad utredning för att en tydligare bild av resultaten av arbetsmarknadsinsatserna erhålls

Reservation anfördes av Veronica Stiernborg m.fl. (V) enligt följande.

1. Att nämnden föreslår att tillstyrka motionen om att utreda i vilken utsträckning utrikesfödda kvinnor får ta del av stadens arbetsmarknads- och etableringsinsatser
2. Att därutöver anföras

Vi vill börja med att tacka för förvaltningens remissvar som ger bra insyn i arbetet med att stötta utlandsfödda kvinnor. Precis som förvaltningen skriver menar vi att det behövs få fram en fördjupad bild av räckvidd och resultat av stadens insatser för att kunna utveckla arbetet. Därför yrkar vi på att nämnden föreslår att man tillstryker motionen

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Rashid Mohammed (V) och Anna Jonazon (S) enligt följande.

1. Tillstyrka motionen om att utreda i vilken utsträckning utrikesfödda kvinnor får ta del av stadens arbetsmarknads och etableringsinsatser av Rashid Mohammed (V)
2. Därutöver utöver anföras

Det är glädjande att läsa att flera av remissinstanserna är positiva och ser behovet av att utreda fråga om i vilken utsträckning som utrikesfödda kvinnor tar del av stadens arbetsmarknads- och etableringsinsatser. Flera forskningsanalyser visar att arbetslösheten bland utrikesfödda ökar och många i gruppen står helt utanför arbetsmarknaden. Bland nyanlända kvinnor med låg utbildning – av de som kom 2008 hade bara en femtedel jobb sju år senare. Andelen nyanlända kvinnor som varken arbetar eller studerar fem år efter etableringsuppdraget är högre än för män. Skillnaderna mellan kvinnor och män har dessutom ökat något mellan 2005 - 2015. Vi ser likt förvaltningen att tillgången till stadens arbetsmarknadsinsatser skiljer sig åt mellan könen. Kvinnor kommer inte ut i sysselsättning i samma utsträckning som män. Trots de senaste årens högkonjunktur är utrikesfödda kvinnor den enda gruppen som sett arbetslösheten öka.

Det är bra att staden erbjuder arbetsmarknadsinsatser till de som har behov av ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet. Vi instämmer med flera av remissinstansernas svar om att det är bra om en utredning kan göras för att kartlägga vilken tillgång till arbetsmarknadsinsatser inom staden som utrikesfödda kvinnor har. Med en utredning får vi en tydligare bild av stadens arbetsmarknadsinsatser för målgruppen.

Målet för stadens integrationsarbete ska vara lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla, oavsett etnisk och kulturell bakgrund. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter till arbete och ekonomisk självständighet".

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Anna Laine (V), Salar Rashid (S) och Sissela Nordling Blanco (Fi) enligt följande.

1. Att stadsdelsnämnden tillstyrker motionen om att utreda i vilken utsträckning utrikesfödda kvinnor får ta del av stadens arbetsmarknads och etableringsinsatser
2. Att därutöver utöver anföras

Det är glädjande att läsa att stadsdelsförvaltningen ser behovet av att utreda fråga om i vilken utsträckning som utrikesfödda kvinnor tar del av stadens arbetsmarknads- och etableringsinsatser. Vi hoppas att även arbetsmarknadsnämnden kommer till samma slutsats. Utöver Riksrevisionens granskning finns forskningsprojekt samt rapporter

från Stadskontoret och Nordiska ministerrådet/Oxford research som visar att diskriminering, både upplevd och uppmätt, är en av de största anledningarna till att utrikes födda kvinnor har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Enligt den senare påverkar stereotypa föreställningar om kön och etnicitet i viss utsträckning hur individuella ärenden hanteras, och vi hoppas att en utredning om stadens insatser kan skapa goda underlag för ökad inkludering och jämställdhet